

TÜRK ROMANINDA ROMAN SANATI

Kadir Can DİLBER

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da Bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-6965-22-5

Kitap Adı

Türk Romanında Roman Sanatı

Yazar

Kadir Can DİLBER

ORCID iD: 0000-0003-0975-176X

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

FIC019000

DOI

10.37609/akya.2401

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
A. Romanın Doğuşuna ve Gelişmesine Panoramik Bir Bakış	3
Türk Romanında Roman Sanatı ve Ön Sözler.....	12

BÖLÜM I

ROMAN SANATI	41
1.1. Roman Kuramı.....	41
1.1.1. Gerçeklik ve Roman	42
1.1.2. Kurmaca ve Roman	52
1.2. Roman Sanatı.....	61
1.2.1 Anlatı ve Anlatıcı Sorunsalı.....	61
1.2.2. Öykü ve Söylem.....	69
1.2.2.1. Öykü ve Olay Örgüsü.....	70
1.2.2.2. Söylem.....	77
1.2.3. Karakter Oluşturma	83
1.2.4. Anlatım Teknikleri.....	87

BÖLÜM II

ROMAN İÇİNDE ROMAN	99
1. Anlatıcı Sorunsalı Eksenine Kurulu Romanlar.....	99
1.1. Merhaba Ey Okur! / Karı Koca Masalı	99
1.2. Ey Muharrir, Anlatmadan Önce Bir Daha Düşün! / Hüseyin Fellâh	106
1.3. Okur, Her Şey Senin İçin! / Gece	113
1.4. Ölüyüm Ben Ölü! / Benim Adım Kırmızı.....	119
1.5. Beni Kim Yazdı!? / Beşpeşe	126
2. Karakter Romanları.....	132
2.1. Neredesin Öteki Ben(im)! / Yarım	132
2.2. Duma Duma Dum Ben Bir Yalan Uydurdum! / Sahte	138
3. Otobiyografik Romanlarda Kurgusal Kimlikler.....	145
3.1. Hiç Tereddüt Etme O Benim! / Bir Tereddüdün Romanı	145
3.2. Romancının Anneliği! / Siyah Süt	157
4. Roman İçinde Yeniden Üretilen Romanlar.....	164
4.1. Kutu Kutu Pense Romanımı Yerse / Ahmet Metin ve Şirzad	164
4.2. Sağım Solum Sobe! / Oyuncu.....	177

4.3. Hangi Kale(?)m / Beyaz Kale	185
4.4. Seçme Özgürlüğü: Hipermetin / Kılları Yolunmuş Maymun	198
4.5. Bir Pelerin İki Farklı Roman / Kırmızı Pelerinli Kent	222
4.6. Yapı-Sökü-Diki-(m) / Çöplüğün Generali	231
5. Roman İçinde Oluşturulan Romansal Yapılar	244
5.1. Metin Döndükçe Ütopya / Yalnızız	244
5.2. Düş(ün) Romanı / Kılavuz	251
5.3. Acaba Kimin Not(a)ları? / Bay Muannit Sahtegi'nin Notları	256
5.4. Anılardaki Roman / Mavi Kanatlarıyla Yalnız Benim Olsaydın	260
6. Roman Sanatını İşleyen Romanlar	267
6.1. Kurgudan Daha Garip / Süleyman Musli	267
6.2. Kurgu İçinde Kurgu / Müşahadat	275
6.3. Roman Nasıl Yazılır? / Roman	290
6.4. Kurgunun Kırıldığı Roman / Tutunamayanlar	297
6.5. Ağaca Tüneyen Roman / Kurtlar	307
6.6. Roman -Anlatı(yor)-Roman(ı) / Fehmi K.'nın Acayip Serüvenleri	314
6.7. Lütfen Bana Hikâyeyi Anlat / Küçük <g> Adında Biri	326
6.8. Estetik Roman / Yaşarken ve Ölürken	339
KAYNAKÇA	357
a. İncelenen Romanlar	357
b. Yararlanılan Diğer Kaynaklar	358
c. Yabancı Kaynaklar	364
DİZİN	365

KAYNAKÇA

a. İncelenen Romanlar

- Adıvar, Halide Edip, *Hayat Parçaları*, Remzi Kitapevi, İstanbul 1963.
- Ahmet Midhat Efendi, *Karı Koca Masalı*, (hzl. Nüket Esen), Kaf Yay., İstanbul 1999.
- , *Cinli Han*, (Haz. Necat Birinci), TDK Yay., Ankara 2000.
- , *Hüseyin Fellâh*, (hzl. M. Fatih Andı), TDK Yay., Ankara 2000.
- , *Süleyman Muslî*, (hzl. M. Fatih Andı), TDK Yay., Ankara 2000.
- , *Demir Bey Yahud İnkişaf-ı Esrar*, (Haz. M. Fatih Andı), TDK Yay., Ankara 2002.
- , *Ahbar-ı Asara Tamim-i Enzar*, (Haz. Nüket Esen), İletişim Yay., İst. 2003
- , *Haydut Montari*, (Haz. Erol Ülgen), TDK Yay., Ankara 2003.
- , *Mesâil-i Muğlâka*, (Haz. Kazım Yetiş), TDK Yay., Ankara 2003.
- , *Rikalda Yahut Amerika'da Vahşet Âlemi*, (Haz. M. Fatih Andı), TDK Yay., Ankara 2003.
- , *Müşahadat*, (hzl. Osman Gündüz), Akçağ Yay., Ankara 2010.
- , *Ahmet Metin ve Şirzad*, (hzl. Sacit Ayhan, Levent Ali Çanaklı), Dörtrenk Basım Yay., Bursa 2011.
- Ali Kemal, *Fetret*, Muhtar Halid Kitabhanesi, İstanbul 1329.
- Atay, Falih Rıfki, *Roman*, Varlık Yay., İstanbul 1952.
- Atay, Oğuz, *Tutunamayanlar*, İletişim Yay., İstanbul 2005.
- Baran, Ethem, *Yarım*, Doğan Kitap Yay., İstanbul 2008.
- Baydar, Oya, *Çöplüğün Generali*, Can Yay., İstanbul 2009.
- Bener, Erhan, *Oyuncu*, Remzi Kitapevi, İstanbul 1998.
- Bener, Vü'sat O., *Bay Muannit Sahtegi'nin Notları*, YKY, İstanbul 2010.
- Buğra, Tarık, *Küçük Ağa*, Yağmur Yay., İstanbul 1963.
- Dal, Güney, *Küçük <g> Adında Biri*, Dünya Kitapları, İstanbul 2003.
- , *Kılları Yolunmuş Maymun*, İnter Yay., İstanbul 1988.
- Erdoğan, Aslı, *Kırmızı Pelerinli Kent*, Everest Yay., İstanbul 2006.
- Erte, Mehmet, *Sahte*, YKY, İstanbul 2012.
- Gürpınar, Hüseyin Rahmi, *Kokotlar Mektebi*, Kitabhâne-i Hilmi, İstanbul 1929.
- , *Bir Muadele-i Sevda*, İkdam Matbaası, İstanbul 1315.
- , *Gulyabani*, Kitabhâne-i Hilmi, İstanbul 1330.
- İleri, Selim, *Mavi Kanatlarıyla Yalnız Benim Olsaydın*, Everest Yay., İstanbul 2010.
- , *Yaşarken ve Ölürken*, Everest Yay., İstanbul 2009.
- İlhan, Atilla, *Sokaktaki Adam*, 2. Baskı, Garanti Matbaası, İstanbul 1969.
- , *Bıçağın Ucu*, 2. Baskı, Bilgi Yayınevi, Ankara 1981.
- Karaosmanoğlu, Yakup Kadri, *Nur Baba*, Akşam Matbaası, İstanbul 1331.
- Karasu, Bilge, *Kılavuz*, Metis Yay., İstanbul 2008.
- , *Gece*, Metis Yay., İstanbul 2010.
- Karay, Refik Halit, *Mapa Melikesi Nilgün*, Nebioğlu Yay., İstanbul 1950.

- , *Kadınlar Tekkesi*, İstanbul Matbaası, İstanbul 1956.
- Kür, Pınar, *Küçük Oyuncu*, Bilgi Yay., Ankara 1977.
- Mizancı Murad, *Turfanda Mı yoksa Turfa mı?*, Mahmud Bey Matbaası, İstanbul 1308.
- Mungan, Murathan; Ulay, Faruk; Şafak, Elif; Oker, Celil; Kür, Pınar, *Beşpeşe*, Metis Yay., İstanbul 2011.
- Münci, Mehmed, *Merâret-i Hayat*, Kasbar Matbaası, İstanbul 1309.
- Namık Kemal, *Mukaddeme-i Celâl*, Matbaa-i Ebüzziya, İstanbul 1305.
- Orhon, Orhon Seyfi, *Çocuk Adam*, 2. Baskı, Yeni Matbaa, İstanbul 1965.
- Özdeş, Oğuz, *Aşk İstiraptır*, İkbâl Kitapevi, İstanbul 1939.
- , *İtiraf*, İnkılâp Kitapevi, İstanbul 1942.
- Pamuk, Orhan, *Beyaz Kale*, İletişim Yay., İstanbul 2009.
- Pamuk, Orhan, *Benim Adım Kırmızı*, İletişim Yay., İstanbul 2011.
- Peride Celal (Yönsel), *Kurtlar*, Can Yay., İstanbul 1991.
- Safa, Peyami, *Sözde Kızlar*, 2. Tab'ı, Orhaniye Matbaası, İstanbul 1342.
- , *Yalnızız*, Ötüken Yay., İstanbul 2000.
- , *Bir Tereddüdün Romanı*, Ötüken Yay., İstanbul 1998.
- Sepetçioğlu, Mustafa Necati, *Kutsal Maphus*, Akran Yay., İstanbul 1990.
- Şafak, Elif, *Siyah Süt*, Doğan Kitap Yay., İstanbul 2007.
- Uşaklıgil, Halit Ziya, *Kırık Hayatlar*, "Bir Hikâyenin Hikâyesi", Hilmi Kitapevi, İstanbul 1929.
- , *Mavi ve Siyah*, 2. Baskı, Hilmi Kitapevi, İstanbul 1942.
- , *Hikâye*, YKY Yay., İstanbul 1998.
- Yavuz, Hilmi, *Fehmi K'nın Acayip Serüvenleri*, Afa Yay., İstanbul 1991.
- b. Yararlanılan Diğer Kaynaklar
- Abasıyanık, Sait Faik, *Alemdağ'da Var Bir Yılan*, YKY, İstanbul 2004.
- Adorno, Theodor, *Edebiyat Yazıları*, (çev. Sabir Yücesoy, Orhan Koçak), Metis Yay., İstanbul 2004.
- Ahmet Midhat Efendi, *Ahbar-ı Âsâra Tamim-i Enzar*, (hzl. Nüket Esen), İletişim Yay., İstanbul 2003.
- Aksoy, Nazan, *Kurgulanmış Benlikler*, İletişim Yay., İstanbul 2009.
- Aktaş, Şerif, *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*, Akçağ Yay., Ankara 2005.
- Alain (Émile-Auguste Chartier), *Sanat Üstüne Denemeler*, (çev. Asım Bezirci), Say Yay., İstanbul 1985.
- Aral, İnci, *Yazma Büyüsü*, Kırmızı Kedi Yayınevi, İstanbul 2011.
- Aristoteles, *Poetika*, (çev. İsmail Tunalı), Remzi Kitabevi, İstanbul 2006.
- Aytaç, Gürsel, *Çağdaş Türk Romanları Üzerine İncelemeler*, Gündoğan Yay., Ankara 1989.
- Aytür, Necla, *Amerikan Romanında Gerçekçilik*, Ankara Üniv. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yay., Ankara 1974.
- Aytür, Ünal, *Henry James ve Roman Sanatı*, YKY, İstanbul 2009.
- Ayvazoğlu, Beşir, *Peyami Hayatı Sanatı Felsefi Dramı*, Ötüken Yay., İstanbul 1998.
- Bakhtin, Mikhail, *Karnavaldan Romana*, (çev. Siber Irzık), Ayrıntı Yay., İstanbul 2001.

- Bakhtin, Mikhail, *Dostoyevski Poetikasının Sorunları*, (çev. Cem Soydemir), Metis Yay., İstanbul 2004.
- Barthes, Roland, “Yazarın Ölümü”, (çev. Hüsametdin Çetinkaya), *Edebiyat Eleştirisi*, Sayı: 4, Güz 1993.
- , *Göstergebilimsel Serüven*, (çev. Mehmet-Sema Rifat), İstanbul 2005.
- , *Roland Barthes*, (çev. Sema Rifat), YKY, İstanbul 2006.
- , *Romanın Hazırlanışı I*, (çev. Mehmet-Sema Rifat), Sel Yay., İstanbul 2006.
- , *S/Z*, (çev. Sündüz Öztürk Kasar), YKY, İstanbul 2006.
- , *Yazı Üzerine Çeşitlemeler: Metnin Hazzı*, (çev. Şule Demirkol), YKY, İstanbul 2007.
- Baudrillard, Jean, *Simülakrlar ve Simülasyon*, (çev. Oğuz Adanır), Doğu Batı Yay., Ankara 2011.
- Belge, Murat, *Edebiyat Üstüne Yazılar*, İletişim Yay., İstanbul 2006.
- Benjamin, Walter, *Son Bakışta Aşk*, (hzl. Nurdan Gürbilek), Metis Yay., İstanbul 2006.
- Blanchot, Maurice, *Yazımsal Uzam*, (çev. Sündüz Öztürk Kasar), YKY, İstanbul 1993.
- Booth, Wayne, *Kurmacanın Retoriği*, (çev. Bülent O. Doğan), Metis Yay., İstanbul 2012.
- Borges, Jorge Luis, *Ficciones: Hayaller ve Hikâyeler*, (çev. Tomris Uyar, Fatih Özgüven), İletişim Yay., İstanbul 2007.
- , *Öteki soruşturmalar*, (çev. Peral Beyaz Charum, Türker Armaner), İletişim Yay., İstanbul 2009.
- Bourneur, Roland; Quillet, Real, *Roman Dünyası ve İncelemeleri*, (çev. Hüseyin Gümüş), Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1989.
- Brecht, Bertolt, *Beş Paralık Roman*, (çev. Sevgi Soysal), İletişim Yay., İstanbul 2011.
- Bumin, Tülin, *Hegel*, YKY, İstanbul 2010.
- Burckhard, Titus, *Aklın Aynası*, (çev. Volkan Ersoy), İnsan Yay., İstanbul 1997.
- Butor, Michel, *Roman Üstüne Denemeler*, (çev. Mehmet-Sema Rifat), Düzlem Yay., İstanbul 1991.
- , *Değişme*, (çev. Mükerrerem Akdeniz), Can Yay., İstanbul 1991.
- Calvino, İtalo, *Bir Kış Gecesi Eğer Bir Yolcu*, (çev. Ülker İnce), Can Yay., İstanbul 2000.
- , *Görünmez Kentler*, (çev. Işıl Saatçioğlu), YKY, İstanbul 2008.
- , *Ağaca Tüneyen Baron*, (çev. Filiz Özdem), YKY, İstanbul 2009.
- Camus, Albert, *Yabancı*, (çev. Vedat Günyol), Can Yay., İstanbul 2009.
- , *Sisifos Söyleni*, (çev. Tahsin Yücel), Can Yay., İstanbul 2011.
- Carroll, Lewis, *Alice Harikalar Diyarında ve Aynadan İçeri*, (çev. Kıymet Erzincan Kına), İthaki Yay., İstanbul 2010.
- Cevdet Kudret (Solok), *Örnekleriyle Edebiyat Bilgileri II*, İnkilâp ve Aka Kitapevileri, İstanbul 1980.
- Chatman, Seymour, *Öykü ve Söylem*, (çev. Özgür Yaren), De Ki Yay., Ankara 2008.
- Cohn, Dorrit, *Şeffaf Zihinler: Kurmaca Eserlerde Bilincin Sunumu*, (çev. Ferit Burak Aydar), Metis Yay., İstanbul 2008.
- Cortazar, Julio, *Seksek*, (çev. Necla Işık), YKY, İstanbul 2006.

- Çetin, Nurullah, “Ahmet Midhat Efendi’nin Romancılığı”, *Ahmet Midhat Efendi*, (ed. Mustafa Miyasoğlu), T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 2012.
- Defoe, Daniel, *Robinson Crusoe*, (çev. Akşit Göktürk), YKY, İstanbul 2009.
- Demir, Yavuz, *Anlatıcılar Tipolojisi*, Dergâh Yay., İstanbul 2002.
- , *Zaman Zaman İçinde Roman Roman İçinde Müşahadat*, İstanbul 2002.
- , *Hayat Böyledir İşte: Fakat Hikâye*, Hece Yay., Ankara 2011.
- Derrida, Jacques, *Edebiyat Edimleri*, (drl. Derek Attridge), (çev. Mukadder Erkan-Ali Utku), Otonom Yay., İstanbul 2010.
- , *Gramatoloji*, (çev. İsmet Birkan), BilgeSu Yay., Ankara 2011.
- Dickens, Charles, *David Copperfield*, (çev. Azize Bergin), Hayat Neşriyat A.Ş., İstanbul 1970.
- Diderot, Denis, *Kaderciler Jacques ile Efendisi*, (çev. Adnan Cemgil), Sosyal Yay., İstanbul 1984.
- Dilber, Kadir Can, “Ahmet Midhat Efendi’nin Romanlarında Geciktirim ve Sürpriz”, *Ahmet Midhat Efendi*, (ed. Mustafa Miyasoğlu), T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 2012.
- Dino, Güzin, *Türk Romanının Doğuşu*, Agora Kitaplığı, İstanbul 2008.
- Dürder, Baha, (hızl), *Roman Anlayışı*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1971.
- Eagleton, Terry, *İngiliz Romanı*, (çev. Barış Özkul), Sözcükler Yay., İstanbul 2012.
- Ecevit, Yıldız, *Türk Romanında Postmodernist Açılımlar*, İletişim Yay., İstanbul 2006.
- , “Ben Burdayım” Oğuz Atay’ın Biyografik ve Kurmaca Dünyası, İletişim Yay., İstanbul 2007.
- , *Orhan Pamuk’u Okumak*, İletişim Yay., İstanbul 2008.
- Eco, Umberto, *Anlatı Ormanlarında Altı Gezinti*, (çev. Kemal Atakay), Can Yay., İstanbul 1996.
- , *Baudolino*, (çev. Şemsa Gezgin), Doğan Kitap, İstanbul 2003.
- , *Gülün Adı*, (çev. Şadan Karadeniz), Can Yay., İstanbul 2006.
- , *Genç Bir Romancının İtirafı*, (çev. İlknur Özdemir), Kırmızı Kedi Yay., İstanbul 2011.
- Edman, Irwin, *Sanat ve İnsan*, (çev. Turhan Oğuzkan), MEB. Yay. İstanbul 1966.
- Efe, Fehmi, *Dram Sanatı: Göstergeler Evreni*, Dharma Yay., İstanbul 2006.
- Esen, Nüket, *Modern Türk Edebiyatı Üzerine Okumalar*, İletişim Yay., İstanbul 2010.
- Evin, Ahmet Ö., *Türk Romanının Kökenleri*, Agora Kitaplığı, İstanbul 2004.
- Felski, Rita, *Edebiyat Ne İşe Yarar?*, (çev. Emine Ayhan), Metis Yay., İstanbul 2010.
- Forster, E.M., *Roman Sanatı*, (çev. Ünal Aytür), Adam Yay., İstanbul 1982.
- Foucault, Michel, “Yazar Nedir?”, (çev. Osman Akınhay), *Edebiyat Eleştiri*, Sayı: 4, Güz 1993.
- Fuentes, Carlos, “Romana Övgü”, (çev. Celal Üster), *Sözcükler Dergisi*, Sayı: 2, Yıl: 2006.
- Gasset, Ortega, *Sanatın İnsansızlaştırılması ve Roman Üzerine Düşünceler*, (çev. Neyyire Gül Işık), YKY, İstanbul 2012.
- Genette, Gerard, *Anlatının Söylemi*, (çev. Ferit Burak Aydar), Boğaziçi Üniversitesi Yay., İstanbul 2011.

- Girard, Rene, *Romantik Yalan ve Romansal Hakikat*, (çev. Arzu Etensel İldem), Metis Yay., İstanbul 2007.
- Gogol, Nikolay Vasilyeviç, *Palto*, (çev. Aslı Takanay), Bordo Siyah Yay., İstanbul 2004.
- Goldmann, Lucien, *Roman Sosyolojisi*, (çev. Ayberk Erkay), Birleşik Yay, Ankara 2005.
- Gourevitch, Philip, (hızl.), *Yazarın Odası*, (çev. Öznur Ayman), Timaş Yay., İstanbul 2009.
- Gökçek, Fazıl, "Ahmet Midhat Efendi'nin Romanlarında Anlatım Teknikleri", *Ahmet Midhat Efendi*, (ed. Mustafa Miyasoğlu), T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 2012.
- Göktürk, Akşit, *Ada*, Adam Yayıncılık, İstanbul 1982.
- , *Sözün Ötesi*, YKY, İstanbul 2006.
- , *Okuma Uğraşı*, YKY, İstanbul 2007.
- Grillet, Alain Robbe, *Yeni Roman*, (çev. Asım Bezirci), Ara Yay., İstanbul 1989.
- Güçbilmez, Beliz, *İroni ve Dram Sanatı*, Deniz Kitabevi, Ankara 2005.
- Gümüşbaş, Barış, "Gerçekten O Çekmeceye Hiçbir Şey Yok mu?: Oyun Olarak Yazınsal Metin", *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı: 1, 2011.
- Gürbilek, Nurdan, *Benden Önce Bir Başkası*, Metis Yay., İstanbul 2011.
- Hisar, Abdülhak Şinasi, *Kelime Kavgası*, (hızl. Tahsin Yıldırım), Selis Kitaplar, İstanbul 2005.
- Işın, Ekrem, "Emin Nihat ve XIX. Yüzyılın Büyük Sorusu", *Oluşum Dergisi*, Sayı: 44, Ankara 1981.
- İbn Tufeyl; İbn Sina, *Hay Bin Yakzan*, (çev. Babanzade Reşid, M. Şerafaddin Yalıtıkaya), YKY, İstanbul 2012.
- Jahn, Manfred, *Anlatıbilim*, (çev. Bahar Dervişcemaloğlu), Dergâh Yay., İstanbul 2012.
- Joyce, James, *Ulysses*, (çev. Nevzat Erkmen), YKY, İstanbul 2008.
- Kafka, Franz, *Değişim*, (çev. Kamuran Şipal), Cem Yay., İstanbul 2004.
- Kefeli, Emel, *Anlatım Tekniği Olarak Mektup*, Kitapevi Yay., İstanbul 2002.
- Kıran, Zeynel ; Kıran, Ayşe, *Yazınsal Okuma Süreçleri*, Seçkin Yay., Ankara 2007.
- Kierkegaard, Soren, *İroni Kavramı Sokrates'e Yoğun Göndermelerle*, (çev. Sila Okur), İmge Kitapevi, İstanbul 2009.
- Korkmaz, Ramazan, "Metaforik Dönüştürme Biçimleri ve Efendi-Köle Diyalektiği Bakımından Beyaz Kale", *Bilig*, Sayı: 50, Yıl: 2009.
- Kula, Onur Bilge, *Hegel Estetiği ve Edebiyat Kuramı I*, İstanbul Bilgi Üniv. Yay., İstanbul 2010.
- Kundera, Milan, *Roman Sanatı*, (çev. Aysel Bora), Can Yay., İstanbul 2002.
- Lukacs, George, *Roman Kuramı*, (çev. Cem Soydemir), Metis Yay., İstanbul 2003.
- Lukacs, György, *Tarihsel Roman*, (çev. İsmail Doğan), Epos Yay., Ankara 2010.
- Lytard, Jean François, *Postmodern Durum*, (çev. Ahmet Çiğdem), Vadi Yay., Ankara 1997.
- Manganelli, Giorgio, *Pinokyo: Bir Paralel Kitap*, (çev. Sema Rifat), Alef Yay., İstanbul 2011.
- Maugham, Somerset, "Dünyanın En İyi On Romanı", (çev. Kâmrân Şerif Aksu), *Türk Dili Roman Özel Sayısı I*, Sayı: 154, Temmuz 1964.
- Meriç, Cemil, *Kırk Ambar I*, İletişim Yay., İstanbul 2006.

- Meriç, Cemil, *Sosyoloji Notları ve Konferanslar*, İletişim Yay., İstanbul 2006.
- Moran, Berna, *Türk Romanına Eleştirel Bakış I*, İletişim Yay., İstanbul 2004.
- , *Edebiyat Kuramları ve Eleştiri*, İletişim Yay., İstanbul 2005.
- , *Türk Romanına Eleştirel Bakış II*, İletişim Yay., İstanbul 2005.
- , *Türk Romanına Eleştirel Bakış III*, İletişim Yay., İstanbul 2005.
- More, Thomas, *Utopia*, (çev. Vedat Günyol, Sabahattin Eyuboğlu, Mina Urgan), Türkiye İş Bankası Yay., İstanbul 2000.
- Nabokov, Vladimir, *Ada Ya Da Arzu*, (çev. Fatih Özgüven), İletişim Yay., İstanbul 2009.
- , *Saydam Şeyler*, (çev. Şükrü Alpagut), İletişim Yay., İstanbul 2010.
- Okay, Orhan, *Batı Medeniyeti Karşısında Ahmed Midhat Efendi*, Dergâh Yay., İstanbul 2008.
- Onega, Susana; Landa, Jose Angel Garcia, *Anlatıbilime Giriş*, (çev. Yurdanur Salman-Deniz Hakyemez), Adam Yay., İstanbul 2002.
- Oppermann, Serpil, *Postmodern Tarih Kuramı*, Phonix Yay., Ankara 2006.
- Özdenören, Rasim, *Ruhun Malzemeleri*, İz Yayıncılık, İstanbul 1999.
- , *Köpekçe Düşünceler*, İz Yayıncılık, İstanbul 2002.
- Pamuk, Orhan, *Saf ve Düşünceli Romancı*, İletişim Yay., İstanbul 2011.
- , *Sessiz Ev*, İletişim Yay., İstanbul 2011.
- Parla, Jale, "Kurt ve Gül: Peride Celâl'in Kurtlar'ında Gizli ve Açık Metinler", *Toplum ve Bilim*, Birikim Yay., Sayı: 81, Yıl: 1999.
- , *Don Kişot'tan Bugüne Roman*, İletişim Yay., İstanbul 2007.
- , *Babalar ve Oğullar Tanzimat Romanının Epistemolojik Temelleri*, İletişim Yay., İstanbul 2009.
- , *Türk Romanında Yazar ve Başkalaşım*, İletişim Yay., İstanbul 2011.
- Pirandello, Luigi, *Altı Şahıs Yazarını Arıyor*, (çev. Feridun Timur), Maarif Basımevi, İstanbul 1958.
- , *Çıplakları Giydirmek*, (çev. Feridun Timur), MEB Yay., İstanbul 1965.
- Platon, *Devlet*, (çev. Cenk Saraçoğlu-Veyssel Atayman), Bordo Siyah Yay., İstanbul 2005.
- Platon, *Devlet*, (çev. Sabahattin Eyuboğlu, M. Ali Cimcoz), İş Bankası Yay., İstanbul 2011.
- Plisnier, Charles, *Roman Üzerine Düşünceler*, (çev. Hilmi Uçan), Hece Yay., Ankara 2003.
- Pospelov, Gennadiy, *Edebiyat Bilimi*, (çev. Yılmaz Onay), Evrensel Basım Yayın, İstanbul 2005.
- Propp, Vladimir, *Masalın Biçimbilimi*, (çev. Mehmet Rifat-Sema Rifat), Türkiye İş Bankası Yay., İstanbul 2008.
- Randall, William L., *Bizi 'Biz' Yapan Hikâyeler*, (çev. Şen Süer Kaya), Ayrıntı Yay., İstanbul 1999.
- Redeker, Horst, *Edebiyat Estetiği*, (çev. Aziz Çalışlar), Kuzey Yay., Ankara 1986.
- Reyna, İshak, (drl.), *Yazarın Kuramı*, İletişim Yay., İstanbul 2010.
- Rifat, Mehmet, *Marcel Proust ya da Bir Roman Yaratmak*, Türkiye İş Bankası Yay., İstanbul 2009.
- , *Roman Kurgusu ve Yapısal Çözümleme*, YKY, İstanbul 2012.

- Saavedra, Miguel De Cervantes, *Don Quijote I*, (çev. Roza Hakmen), YKY, İstanbul 2005.
 -----, *Don Quijote II*, (çev. Roza Hakmen), YKY, İstanbul 2005.
- Said, Edward, *Joseph Conrad ve Otobiyografide Kurmaca*, (çev. Ferit Burak Aydar), Agora Kitaplığı, İstanbul 2010.
- Safa, Peyami, *Sanat Edebiyat Tenkit*, Ötüken Yay., İstanbul 1999.
- Sarı, Ahmet, "Orhan Pamuk'un 'Benim Adım Kırmızı' Adlı Romanıyla Ulrich Plenzdorf'un 'Genç W'nin Yeni Acıları' Adlı Romanlarında Ölü-Anlatıcı (Nekro-Narratör) Tutum", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 34, Erzurum 2007.
- Sarraute, Nathalie, *Kuşku Çağı*, (çev. Bedia Kösemihal), Adam Yay., İstanbul 1985.
- Schiller, Friedrich, *Estetik Üzerine*, (çev. Melahat Özgü), Kaknüs Yay., İstanbul 1999.
- Sontag, Susan, *Sanatçı Örnek Bir Çilekeş*, (çev. Yurdanur Salman, Müge Gürsoy Sökmen), Metis Yay., İstanbul 2008.
- Stanzel, Franz K., *Roman Biçimleri*, (çev. Fatih Tepebaşılı), Çizgi Kitabevi, Konya 1997.
- Sterne, Laurence, *Tristram Shandy Beyefendi'nin Hayatı ve Görüşleri*, (çev. Nuran Yavuz), YKY, İstanbul 2006.
- Stevick, Philip, (hızl.), *Roman Teorisi*, (çev. Sevim Kantarcıoğlu), Akçağ Yay., Ankara 2004.
- Tekin, Mehmet, *Romancı Yönüyle Peyami Safa*, Ötüken Yay., İstanbul 1999.
- Tekin, Mehmet, *Roman Sanatı I*, Ötüken Yay., İstanbul 2004.
- Tobias, Ronald B., *Roman Yazma Sanatı*, (çev. Mehmet Harmancı), Say Yay., İstanbul 1996.
- Todorov, Tzvetan, *Poetikaya Giriş*, (çev. Kaya Şahin), Metis Yay., İstanbul 2001.
 -----, *Yazın Kuramı*, (çev. Mehmet- Sema Rifat), YKY, İstanbul 2005.
 -----, *Edebiyat Kavramı*, (çev. Necmettin Sevil), Sel Yay., İstanbul 2011.
- Tolstoy, Anna Karenina, (çev. Bülent Bora), Morpa Kültür Yay., Cilt I, İstanbul 2000.
- Tonguç, Sencer, *Epikten Romansa*, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1988.
- Törenek, Mehmet, "Müşâhedât Romanı Üzerine", *Ahmet Midhat Efendi*, (ed. Mustafa Miyasoğlu), T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 2012.
- Unamuno, Miguel De, *Sis*, (çev. Yıldız Ersoy Canpolat), İş Bankası Yay., İstanbul 2006.
 -----, *Satranç Ustası Don Sandalio'nun Romanı*, (çev. İsmail Yerguz), Sel Yay., İstanbul 2007.
 -----, *Üç Örnek Öykü ve Bir Önsöz*, (çev. Yıldız Ersoy Canpolat), İş Bankası Yay., İstanbul 2010.
- Watt, Ian, *Roman ve Gerçek Etkisi*, (çev. Mehmet Sert), Donkişot Yay., İstanbul 2002.
 -----, *Romanın Yükselişi*, (çev. Ferit Burak Aydar), Metis Yay., İstanbul 2007.
- Wellek, R. Warren, A., *Edebiyat Biliminin Temelleri*, (çev. Ahmet Edip Uysal), Kültür ve Turizm Bak. Yay., Ankara 1983.
- Wellek, R. Warren, A., *Edebiyat Teorisi*, (çev. Ömer Faruk Huyugüzel), Akademi Kitabevi, İzmir 2005.
- Yalçın-Çelik, S. Dilek, *Yeni Tarihselcilik Kuramı ve Türk Edebiyatında Postmodern Tarih Romanları*, Akçağ Yay., Ankara 2005.

- Yetkin, Suut Kemal, *Edebiyat Üzerine Denemeler*, Palme Yay., Ankara 2007.
- Yücel, Tahsin, *Alıntılar*, YKY, İstanbul 2007.
- Zagvozdina, Veronika, "Orhan Pamuk'un Beyaz Kale Romanında Ayna Oyunları", *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, Sayı: 2, Yıl: 2011.
- Zweig, Stefan, *Kendi Hayatının Şiirini Yazarlar*, (çev. Gülperi Sert), İş Bankası Yay., İstanbul 2004.
- c. Yabancı Kaynaklar
- Bal, Mieke, *Narratology*, University of Toronto Press, Toronto 2009.
- , (ed.), *Narrative Theory*, Routledge, New York 2007.
- Baudrillard, Jean, *Utopia Deferred*, Los Angeles 2007.
- Booth, Wayne, *The Rhetoric of Fiction*, The University of Chicago Press, Chicago 1983.
- Chatman, Seymour, *Story and Discourse*, Cornell University Press, Ithaca and London 1978.
- Edgar, Pelham, *The Art of Novel*, The Macmillan Company, New York 1933.
- Howell, John, *The Life and Adventures of Alexander Selkirk*, London 1829.
- Iser, Wolfgang, *Prospecting: From Reader Response to Literary Anthropology*, Johns Hopkins University Press, London 1993.
- James, Henry, *The Art of The Novel*, New York 1934.
- James, William, *The Principles of Psychology*, Dover Publications, New York 1950.
- Kenan, Shlomith Rimmon, *Narrative Fiction*, Routledge, New York 2002.
- Lubbock, Percy, *The Craft of Fiction*, London 1960.
- Lucy, Niall, *A Derrida Dictionary*, Blackwell Publishing, Oxford 2004.
- Nelson, Ted, *Computer Lib/Dream Machines*, Redmond 1974.
- , *Literary Machines*, Swarthmore 1981.
- Prince, Gerald, *Narratology: The Form and Functioning of Narrative*, Mouton Publishers, Berlin 1982.
- Wagh, Patrica, *Metafiction*, Routledge, New York 1994.
- Wortham, Simon Morgan, *The Derrida Dictionary*, Continuum International Publishing, New York 2010.